KVINNORNAS TIDNING

N:o 34. 2:dra årg. 20 Augusti 1922.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm. sista sidan 20 öre pr mm. Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje Söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris: Helår Kr. 6: — ½ år Kr. 3:75. Lösnummer 15 öre.
F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG, 1922

(Eftertryck förbjudes.)

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

Utlandskrönika i sammandrag.
Vem älskar kvinnan mest — mannen eller barnet? Av Cecilia Skoogh.
Skönheten.
Samhället och de minsta. Av jur. kand. Märta Björnbom-Romson.
Kvinnornas plats i modern engelsk litteratur. Av Gurli Hertzman Ericson.
Livets gång på promenaden.
Det strejkas — —
De som söndra. Efter Frank Crane.
Fickpängar till barn.
Aforismer.
»Förmiddagspassen».
Hur inspirationen undfås.
Ett för högt pris? Ett kvinnoöde.
M. M.

Utlandskrönika
i sammandrag.

Londonkonferensen, vid vilken den tyska skadeståndsfrågan skulle ordnats, har upplösts, sedan det konsterats att de franska och engelska synpunkterna stodo i så avgjort motsatsförhållande till varandra, att någon kompromiss icke var möjlig. England ville tillerkänna Tyskland ett moratorium, d. v. s. anstånd med skadeståndsinbetalningarne. Frankrike motsatte sig kategoriskt varje moratorium, såvida Tyskland icke tvingades att medgiva kontroll över statsskogarne i Rhenprovinsen liksom över statens kolgruvor i Ruhrdistriktet. Dessa krav nekade England att godkänna och de italienska medlingsförsök, som gjordes, blevo resultatlösa.

Skadeståndsfrågan går nu, i överensstämmelse med Versaillesfredstraktatens bestämmelser, till skadeståndskommissionen, vilken består av fyra medlemmar, representanter för England, Frankrike, Belgien och Italien.

Situationen är efter Londonkonferensens sprängning utomordentligt oklar och ingen av de stora världstidningarna vågar sig på ens ett försök att förutsäga händelsernas utveckling.

Vad man vet är att situationen i Tyskland på ett katastrofalt sätt förvärrats. Marken har gjort ett nytt fruktansvärt fall, de utländska råvarorna bliva genom den svindlande valutaskillnaden oåtkomliga för de tyska fabrikanterna, av vilka många se sig nödsakade att stänga sina fabriker. Till den hotande arbetslösheten kommer en våldsam och fortsatt stegring av livsmedelsprisen, befolkningen vet icke längre var den skall få de nödvändiga medlen till livets nödtorft, arbetarne tillgripa som vanligt strejkvapnet för at få ökade inkomster — man förstår tidningstelegrammen, som berätta om fullständig panikstämning i hela Tyskland.

Lille Fritz, som under sin lek i trädgården för första gången fått se en orm ringla sig fram över sandgången, kommer inspringande till sin mamma och ropar ivrigt ut nyheten:

— Mamma, mamma, det går en ensam svans i trädgården.

Vem älskar kvinnan mest — mannen eller barnet?

Av *Cecilia Skoogh.*

Frågan var vid ett tillfälle före i ett större sällskap av damer, varav de flesta voro mödrar. Diskussionen blev ganska märklig. Nästan utan undantag upphöjdes kärleken till barnet såsom den starkaste och högsta. I inläggen kunde man här och där spåra en viss avfärgning av de idéer, som behärska barnets århundrade. Det hela bevarade emellertid meningsutbytets lugna karaktär, tills en av de närvarande, en grånad dam, som var mor till tre präktiga barn, djärvdes bekänna att för henne var kärleken till maken högst.

— Skulle jag icke älska min make mest — ungefär så föllo hennes ord — det är ju dock med honom jag levat *mitt* liv. Vi ha arbetat och strävat tillsammans ifrån det vi voro unga, vi ha delat sorger och glädje, lyckan över våra barn och omsorgerna om allt som rört dem. Vår kärlek till dem är naturligtvis stor, större än till allt annat vi äga gemensamt, men icke har den därför en enda dag fått inkräkta på den kärlek vi hysa för varandra eller på något sätt kunnat förminska den.

Det uppstod ett ögonblicks djup tystnad efter denna bekännelse. Snabba ögonkast av häpnad, indignation och stumma protester korsades mellan de församlade.

— Men — föll en av damerna -- ni är ju ändå först och främst mor. Och inte menar ni väl att en man någonsin kan stå en mor så nära som det barn, för vilket hon har lidit. Dessa nio månader . . .

Det blixtrade till i de blå ögonen under den gråsprängda chevelyren.

— Än dessa snart trettio år då, som min make och jag levat vårt äktenskap tillsammans, tro ni ej att också de kunna ha hunnit att binda band, som äro minst lika starka. Barnen skola ju en gång, när de äro vuxna, överge oss och bilda sina egna hem, men vi två, som begynt vårt liv med varandra skola väl ha förstått att leva det så, att vi även kunna avsluta det tillsammans. Jag vågar påstå — förrför hon, att vi älskat våra barn lika mycket som andra föräldrar och att vi sökt att giva dem den bästa fostran och bildning vi kunnat, men aldrig hava vi därför, vare sig min man eller jag, för deras skull försummat varandra. Om vi även haft tjugu barn skulle han alltid varit den främste för mig och jag för honom. Och detta är ju naturligt. Onaturligt synes mig däremot vara, när föräldrar så helt uppgå i sina barn, att de för dem glömma varandra och sitt eget liv. Nej, aldrig har det varit till barnen han gått först, då han kommit hem, utan till mig, och aldrig uppehöll jag mig i deras krets, upptagen med deras skötsel, då jag väntade honom.

— Vi förstå er inte . . . Nej, nej, ni har inte rätt . . . Ni, som annars är så förståndig, förvånar oss med edra synpunkter . . . Det är onaturligt att en mor — *en mor* kan resonera så . . .

Ett hav av dylika och liknande protester sjöd upp kring den djärva talarinnan, som i en samling av barnets århundradefantaster vågade hålla på makarnas rätt. Hon liknade en romantikens sista stolta ättling, där hon satt i deras krets med sitt vackra gråsprängda huvud och sin livliga, intelligenta profil.

Den som erinrar detta samtal visste ej då, vem hennes make var. Slumpen förde mig en gång i hans väg — i deras väg.

Det var vid ångbåtsbryggan till en badort. Över det svallande vattnet sköt en motorbåt fram i riktning mot bryggan. Ombord syntes två personer, en herre och en dam. Damen satt vid rodret, medan hennes följeslagare gjorde sig beredd att lägga till. När båten kom närmare kände jag igen henne.

Samtalet för längesedan stod med ens levande för min erinring och intresserad vände jag min blick mot hans upprätta gestalt i båtens för. Han var typen för den intelligenta friluftsmänniskan. Smärt, välvuxen, starkt gråsprängd som hon, ett strävt manligt ansikte, en fast god blick med något av mästerskyttens fina korn på djupet.

Jag såg dem manövrera in den lilla farkosten, överlägset och fint och inbördes samstämmiga, som om de handlat ur en vilja, ur en själ. När han lagt till väntade han och räckte henne ridderligt handen, och hon svingade upp lätt och vigt som en tjuguåring. Och tydligen orolig att sjöresan på något sätt skulle ha derangerat hennes dräkt, såg hon vädjande på honom med e ntyst fråga i blicken: är allt som det skall vara? Och han måtte ha funnit allt bra, ty han endast smålog igen — o. vilket småleende! Och arm i arm och sida vid sida såsom två sammansjungna toner med samma rytm vandrade de upp mot badrestauranten för att på tu man hand njuta sommaraftonens behag.

Det är omöjligt att säga vad som fanns över dem, men jag tyckte mig sällan ha sett ett vackrare, ett mera harmoniskt par. Var det den eviga kärlekens ungdom, som ännu strålade över dem, var det harmonien över två sammansmidda viljor, två liv, som förstått att förverkliga livets drömmar tillsammans?

Jag vet ej. Men det föreföll mig att bliva mera mening och förnuft i det hela, om individen ej helt och hållet tappade bort sig i en ny generation, utan som dessa två stod såsom ett levande föredöme för densamma. Då fanns ju ett hopp att även deras barn kunde bli lyckliga och levande såsom individer intill sin egen levnads slut.

Skönheten.

Skönhetens problem har funnit många uttydare. Tolkningarne hava varit legio förty de hava varit många. Här äro några av dem.

*

Det är bättre att vara skön än god. Men å andra sidan är det bättre att vara god än ful.

Oscar Wilde.

*

Välj din hustru hellre med öronen än med ögonen.

Ryskt ordspråk.

*

Skönheten är den första gåva som naturen skänker kvinnan och den första som den berövar henne.

Méré.

*

Sköna kvinnor äro som rosenbuskens blomster, vilka locka oss till sig genom sin doft; ju flera man plockar, dess mera sticker man sig.

Dancourt.

*

Det är med kvinnan som med apelsiner, de vackraste äro sällan de bästa.

Alphonse Ricard.

*

Skönheten är en snara, som naturen gillrar för förståndet.

Levis.

*

De sköna kvinnorna äro som de stora städerna: lätta att intaga, svåra att försvara.

Pensées d'un vieux militaire.

*

Om icke den värsta fulheten vore så avskräckande, skulle jag nästan föredraga den framför den största skönhet, ty efter kort tids förlopp tillmäter den äkta mannen varken den ena eller andra egenskapen någon betydelse, och då blir skönheten ett besvär och fulheten en fördel.

J. J. Rousseau.

*

En kvinna, som icke äger skönhet, känner livet blott till hälften.

Madame de Montaran.

*

Skönheten är som en parfym — när man vant sig vid den, observerar man den icke längre.

Madame de Lambert.

*

Den fara en ung flicka är utsatt för, står i direkt förhållande till hennes skönhet.

Alphonse Karr.

*

Ett vackert ansikte är den skönaste syn man kan se, och den älskades röst är den ljuvaste harmoni ett öra kan uppfånga.

La Bruyère.

*

Skönhet utan behag är som en fiskkrok utan mask.

Ninon de Lenclos.

AFORISMER

Åldringar tro allt, män misstro allt, ungdomen vet allt.

*

Uppoffring skulle vara lagligen förbjuden, i det den demoraliserar de människor för vilka man uppoffrar sig. Dessa gå alltid under därpå.

Frågor äro aldrig indiskreta, men svar äro det ibland.

*

Bildade människor upprepa andras tankar, de visa återgiva sina egna.

Oscar Wilde.

Samhället och de minste.

Av jur. kand. *Märta Björnbom Romson.*

(Sv. Kvinnors Medborgarförbunds artikelserie.)

Barns rättsställning till sina föräldrar har som bekant blivit utförligt behandlad i samband med de senare årens lagstiftning inom familjerättens område. Med det av fattigvårdslagstiftningskommitterade utarbetade nu föreliggande förslaget till lag om den offentliga barnavården avses ett enhetligt ordnande av samhällets verksamhet som uppfostrare av det uppväxande släktet.

All samhällets barnavårdsverksamhet skall enligt ovannämda förslag sammanföras till en enda myndighet, den enligt moderna principer av kommunerna tillsatta barnavårdsnämnden, där bl. a. det kvinnliga elementet obligatoriskt skall företrädas. Barnavårdsnämndens uppgift är att såvitt möjligt tillgodose samhällets intresse av att varje barn erhåller den vård och den uppfostran, som äro nödvändiga för dess utveckling till en duglig samhällsmedlem. För detta ändamål är det barnavårdsnämndens sak att allt efter omständigheterna omhändertaga värnlösa eller av föräldrarna vårdslösade barn för utackordering i lämpliga fosterhem eller intagande i barnhem samt skilja vanartade eller av föräldrarna i högre grad vanvårdade eller misshandlade barn från hemmet för att intagas i s. k. skyddshem.

Ett särskilt i ögonen fallande drag hos all modern barnavård, är ju den stora vikt som ur rent medicinsk synpunkt lägges därvid, att barnet tillförsäkras modersmjölk, modersömhet och modersvård. Redan den rent fysiska samvaron med modern anses av många fackmän, särskilt i fråga om späda barn utöva ett påvisbart gynnsamt inflytande på barnets hela välbefinnande och sunda utveckling.

Helt naturligt har denna uppfattning i viss mån satt sin prägel på vår nya barnlagstiftning inom privaträttens område vilken satt som sin ledstjärna att framför allt främja barnets bästa. Även i berörda förslag till lag om den offentliga barnavården har denna strävan att så vitt möjligt tillförsäkra barnet moderns omvårdnad fått ett beaktansvärt uttryck. Det är här den på senare tid alltmera aktuell blivna frågan om bistånd från det allmännas sida åt ensamstående obemedlade mödrar med minderåriga barn, som påkallat lagstiftarens ingripande.

Frågan har i förslaget lösts på så sätt, att den del av den offentliga understödsverksamheten, som avser ekonomisk hjälp åt ensamstående mödrar för uppfostran åt deras barn, förlägges till barnavårdsnämnden. Det har ansetts att här föreligga uppgifter av så speciellt barnavårdande natur, att de med större fördel kunna handhavas av den för dyl. frågor särskilt lämpade barnavårdsnämnden än som hittills varit fallet av fattigvårdsmyndigheterna.

Förslagets bestämmelser avse "understöd för vård av barn till ensamstående moder". Det är således här fråga om ett direkt barnunderstöd. De bidrag, som avse att fylla ett moderns behov åligger det liksom förut fattigvårdsmyndigheterna att lämna.

Understöd skall enligt förslagets regler tilldelas varje behövande moder som är e n s a m s t å e n d e d.v.s. ogift moder, änka, frånskild hustru eller gift kvinna, som faktiskt lever åtskild från sin man, och som antingen själv vårdar eller hos annan bereder vård för ett sitt barn under 16 år, över vilket hon har vårdnadsrätt enligt lag eller domstols förordnande.

I begreppet ensamstående ligger ej endast ett krav på, att modern skall vara i avsaknad av varje stöd från barnets fader. Gifter hon sig eller lever hon tillsammans med någon annan man, tillsammans med vilken hon har barn, kan hon icke få något bidrag åt sitt barn i egenskap av ensamstående moder.

Förutsättning för, att understöd enligt ifrågavarande bestämmelser skall kunna tilldelas modern är vidare, att det ej föreligger "anledning, att barnet bör av barnavårdsnämnden omhändertagas för vård eller skyddsuppfostran." Modern måste med andra ord vara i stånd att själv eller genom annan bereda barnet tillfredsställande vård och uppfostran och barnet får ej heller vara vanartat.

Föreligga erfoderliga betingelser har modern rätt att av barnavårdsnämnden utfå de "bidrag,som kräves för att hon må kunna giva barnet erfoderlig vård". Är barnet under två år får understödet enligt särskilt stadgande icke sättas lägre än vad domstol i orten brukar utdöma i underhållsbidrag av fader till barn utom äktenskap.

I allmänhet skall understöd av förevarande slag utgå med ett visst bestämt belopp i månaden med rätt för barnavårdsnämnden att höja eller sänka detta, då särskilda förhållanden påkalla det. Det åligger också barnavårdsnämnden att vaka över att penningarna användas på rätt sätt och sålunda verkligen komma barnet till godo.

Bidrag till barn av ensamstående mödrar som skall utgivas enligt ovan relaterade regler, äro icke att likställa med fattigunderstöd i egentlig mening. Till skillnad från vad som gäller beträffande dessa, skall för dylika barnunderstöd ersättning icke kunna utkrävas av modern, så länge hon vårdar sig om barnet och på ett tillfredställande sätt sörjer för dess uppfostran.

En människas ansikte säger i regel mera och intressantare saker än hennes mun, i det att munnen uttalar endast hennes tankar, men ansiktet hennes natur. Därför är varje människa värd att man uppmärksamt betraktar henne, om även icke var och en att man talar med henne.

*

De första 40 åren av vårt liv lämna oss texten, de följande 30 åren kommentarerna därtill.

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor över hela landet

EGNA FONDER KR. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel högsta gällande ränta

Telegramadress "Kreditbolaget"

BRAND-OCH LIF-FÖRSÄKRINGS-AKTIE-BOLAGET SVEA

Göteborg
meddelar
Brand- o. Avbrottsförsäkring
samt
Liv-, Livränte- och Kapitalförsäkring.
OBS.! Sveas förmånliga BARNFÖRSÄKRINGAR!
INBROTTSFÖRSÄKRA i Sveas dotterbolag ASTREA.

Nordiska Handelsbanken

Stockholm. GÖTEBORG. Malmö.

Egna fonder: Kr. 72,650,000:—

Fullständig bankrörelse.
Notariatavdelning.

Förvaltar enskildas och kassors värdehandlingar mot billig avgift.

Ömsesidiga försäkringsbolaget
Allmänna Pensions- och Änkekassan i Göteborg,
Västra Hamngatan 24.

Fonder Kronor 4,455,226:—
Utbetalade år 1921 i pensioner Kr. 239,250:

Meddelar årliga **pensioner,** dels s. k. livräntor, dels åt efterlevande, s. k. överlevelseräntor.
Prospekt och närmare upplysningar lämnas å bolagets kontor.

Uppkommande vinst tillfaller kassans pensionärer i form av pensionsförhöjning.
Dylik förhöjning utgår från och med den 1 juli i år med *8 % å pensionsbeloppen* för alla vid 1921 års slut till fullo betalta försäkringar.

Kvinnornas plats i modern engelsk litteratur.

Av *Gurli Hertzman-Ericson.*

Den engelske författaren, Hugh Walpole, känd även i Sverige genom sina av psykologisk skärpa präglade romaner, uttalar i en artikel som publicerats i Saturday Review sina åsikter om den moderna, engelska litteraturen, och det erkännande han ger åt de kvinnliga skribenterna, torde av denna tidnings läsare kunna påräkna ett visst intresse.

Han inleder sin essay med en resumé av de unga, engelska författarnas verksamhet, och påstår att dessa under åren 1918 och 1919 icke producerade annat än poesi. Alla skrevo vers, pessimistisk och idealistisk vers, demokratisk och patriotisk, och under året 1920 överflödade boklådsdiskarna av diktböcker. Man skulle av alla dessa små häften kunnat tända ett jätebål på Trafalgar Square, utan att allmänheten för den skull blivit ett uns fattigare.

Romanen fick träda i bakgrunden och inta en underordnad plats, men då var det kvinnorna som strömmade till och räddade situationen. De tillkämpade sig en ställning inom den litterära världen, och endast framtiden kan utvisa om det blir dem möjligt att behålla vad de vunnit. Så mycket kan dock sägas, att i detta nådens år 1922 behärska de situationen, och man kan åtminstone nämna en sex, sju kvinnor, vilka under de senaste fem åren skapat sig ett namn och erkännas som betydande av var och en som har något intresse för modern litteratur.

Men det märkliga är att mot dessa kvinnor kan man icke uppställa några jämngoda, yngre skriftställare, med undantag av Michael Gadlier, författare till Privilege, samt möjligen Norman Davey och John Russel.

De kvinnliga romanförfattare, vilka mr Walpole skattar högst äro: Rose Macaulay, Romer Wilson, Virginia Woolf, Sackville-West, Dorothy Richardson och Clemence Dane. Den sistnämnda författarinnan torde redan vara ganska känd i Sverige, därför att hon av Galsworthy blev särskilt omnämnd i det föredrag om modern litteratur han höll under sitt besök i Sverige. Hon har skrivit en teaterpjäs, som slagit igenom i London, och hennes fascinerande och egenartade roman, Legend, översatt till svenska under rubriken En kvinnas väg, har förskaffat henne ett namn i litteraturen.

Även Sheila Kaye-Smith och May Sinclair räknar Walpole till de mera betydande författarinnorna, fastän de tillhöra en något tidigare period än den han sysslar med.

Vidare äro att nämna Rebecca West, Katherine Mansfield, Mary Webb och Stella Benson, men dessa kvinnor ha ännu icke skrivit tillräckligt för att tillförsäkra sig en stadgad litterär ställning.

Här ha vi alltså de, vilka föra den moderna romanlitteraturens runor med den äran, liksom under nittiotalet Sarah Grand, George Egerton och Ella Darcy m. fl. voro sin tids bärande namn. Vad som mest intresserar mr Walpole är att jämföra denna nya falang av kvinnor som predika i Londons förnämsta kyrkor, det finns kvinnliga advokater och kvinnliga parlamentsmedlemmar, och de kvinnliga medicinska högskolorna äro så överfyllda, att man begär anslag till nya byggnader. Därav följer, att de moderna, kvinnliga skribenterna icke behöva utöva någon feministisk propaganda, vilket var fallet med deras företrädare, utan de kunna fullt och helt ägna sig åt konsten för konstens egen skull. I stället för rösträtt och allmänmänskliga rättigheter, sysselsätta de sig nu med en romans teknik, med dialog och karaktärsanalys, och var och en av de nämnda författarinnorna, har kommit med något i sitt slag nytt och betydande.

De böcker, vilka mr Walpole betraktar som epokgörande äro miss Danes Legend, miss Woolfs, The voyage out, och framför allt miss Wilsons Death of Society, vilka han anser djärvare och originellare än något av det de moderna engelska författarna publicerat.

Vad som därnäst intresserar hos dessa kvinnor är deras ställning till sina medsystrar, vilka de exploatera på ett sätt som männen aldrig skulle drömt om. Ingen manlig författare har uttalat sig så skarpt och hånfullt om kvinnokönet som Rose Macaulay och Virgina Woolf. Men det oaktat kan man icke förneka deras säregna begåvning, deras mod och självständighet, och den satir de rikta mot sitt eget kön, kan måhända verka fostrande och utvecklande.

Hugh Walpole avslutar sin artikel med ett varmt erkännande och en honnör åt de kvinnor, vilka med kärleken till sitt yrke förena konstnärliga intentioner och psykologisk blick. Den engelska romandiktningen har under deras egid gått en rik blomning till mötes.

Innan du röjer för graven,
röj mark för människorätten!
Innan din lampa slocknar,
tänd ljus för kommande släkten!

S. L.

ALLA
BLUSAR
REALISERAS
enormt billigt fr. o. m. i dag
Friberg & Anderson, Kungsportsplatsen 1 TELEFON 7235

Livets gång — på promenaden.

Jag mötte dem bland de arbetandes ström varje morgon. Och varje morgon, när deras sammanslingrade kontur dök upp i gatuperspektivet, tänkte jag:

— Här kommer mitt förälskade par!

De voro unga och nygifta — så nygifta att de ännu gingo på tvären gatan fram. Arm i arm och blick i blick, uppgående helt i varandra, jollrande om outsägliga ting, förälskade över öronen.

De märkte ingenting av världen utanför dem, men världen såg och tänkte: — Lyckliga människor! Smekmånad! Sötebrödsdagar!

Och i denna smekmånadsglans förflöt någon tid. Och under hela denna tid var det en liten upplevelse att varje morgon möta dem. Jag mötte ju också massor av andra människor, men dessa gingo rakt fram såsom vanliga dödliga, och det var intet särskilt med dem som gjorde sinnet vare sig glatt eller bedrövat.

En morgon förvånade det mig emellertid att jag ej observerat mitt par, förrän de voro alldeles inpå mig. Jag studsade ofrivilligt till — jag hade så när ej känt igen dem. Vad nu då? Hur var det egentligen fatt? De gingo ej längre på tvären! Ej heller sågo de varandra blick i blick, jollrade ej med varandra och voro ej mera så sammansvetsade, utan att man kunde se, var hon slutade och han begynte. För fäorsta gången uppfattade jag deras ansikten. Vad var det över dem? Molnet efter den första trätan, tröttheten efter den första missräkningen? Hon blickade rakt fram, som om hon glömt, att han gick bredvid henne, och han rökade nonchalant på en cigarett.

Det kändes litet vemodigt — ungefär som när syrenerna vissna eller när solen gått ned en fager sensommarkväll.

Nästa morgon och flera morgnar efter den kommo de på samma sätt. Tysta, arm i arm, men liksom miltals åtskilda, hon seende rakt fram och han rökande på cigaretten.

Och ytterligare en liten tid förgick. Jag mötte dem fortfarande varje morgon, men nu såsom två gestalter. De gingo icke längre sammangjutna, icke arm i arm, icke blick i blick och hade ingenting att säga varandra. Ibland var hennes ansikte mulet, ibland hans, ibland bådas.

Gråvädret hade begynt.

Ännu en liten tid, och de voro andra dödliga så lika att de kunde gå sin väg fram utan att ses.

Ragna Peters.

Det strejkas - - -

Det strejkas vid en del av våra enskilda järnvägar —

Konduktörer, lokförare, stationskarlar och banvakter ha nedlagt arbetet för att tilltvinga sig löneförbättringar. "Tilltvinga" är rätta ordet. Skiljedom var dem erbjuden, men de föredrogo strejken, vilken förmenades kunna ge dem *mer* än den rättvisa utskiftning, som följer med skiljedomen.

Strejken är i full gång. Starka arbetsdugliga karlar lämna dem anförtrodda befattningar och driva omkring sysslolösa eller stå och hänga utanför stationerna, ondgörande sig över dem som i deras ställe söka hålla den för samhället nödvändiga samfärdseln i gång, persontrafiken är hårt beskuren, godstrafiken nästan strypt och inne på de stora stationerna står polisvakt utposterad som fruktade man våldsgärningar och attentat!

För en lönefrågas skull, vilken utan arbetsnedläggelse kunnat lösas genom fredliga underhandlingar och en rättvis skiljedom, har man tillgripit det avskyvärda tvångsmedel, som ligger i en samhällsfarlig strejk, ty som en sådan måste en kommunikationsstrejk betecknas. Man försvårar genom strejken råvarutillförseln till olika platser och skadar därmed industrien, som, det förutan, genomgår en av sina svåraste kriser, man försämrar färdemöjligheterna för den resande allmänheten, man utsätter den för de betydande olycksrisker, som följa med att järnvägstrafiken måste handhavas av ovant, icke yrkesskickligt folk, man lägger hinder i vägen för livsmedelstillförseln.

Varje rättvist krav på löneförbättringar för den lägre järnvägspersonalen skulle funnit stöd hos allmänheten, om underhandlingarnes lojala väg beträtts, men genom det brutala kampmedel, som i stället valts, har järnvägsfolket förlorat allmänhetens sympatier. Lönefrågan har trätt fullständigt i bakgrunden och vad som i stället fått vikt och betydelse är frågan om det gjorda försöket att införa den samhällsfarliga strejken som påtryckningsmedel i lönestrider skall lyckas. Varje vän av lagbunden samhällsordning bör önska och i sin mån bidraga till att så icke må ske!

Det finnes anledning tro att den nu påbörjade strejken icke gillas av en betydande del av järnvägsfolket utan iscensatts av ledningen.

De som söndra.

Djävulen är fader till alla strider.

Människosläktets förbannelse är böjelsen att stelna i former.

Det finns bara ett problem för familjen, för staden, för staterna, för nationerna, för världen: att hålla ihop.

Dagens största ord som människors sinnen famla efter är samverkan.

Olyckligtvis — tack vare vår bristande utveckling — är det endast de krafter som framkalla opposition mot andra krafter, vilka förmå oss till en ganska begränsad samverkan.

Vi bilda loger och klubbar, som huvudsakligast gå ut på att utestänga andra därifrån.

Vi upprätta nationer, och den starkaste patriotismen utvecklas genom hat till en annan nation.

Enighet är det förnämsta i varje mänsklig strävan och dock mötes varje förslag till enighet av bittert motstånd.

Särskilt cynikerna finna det löjligt.

Våra industrier kunna endast, säga de, uppehållas genom att organisera arbete och kapital i olika läger för att bekämpa varandra, och dock borde det enklaste sunda förnuft kunna lära oss, att industrien endast kan gå framåt genom samverkan mellan arbete och kapital.

Penningens största onda är att den skiljer människor från varandra.

Så snart en man blir rik flyttar han till landet utanför staden; ju rikare han är, desto tjockare hans murar, större hans park och högre hans staket.

Miljonärens huvudsakliga strävan är att hålla sig på avstånd från andra människor.

Han älskar exklusiva former — klubbar som inga andra få tillträde till, privata segelbåtar, som inga andra ha råd att skaffa sig.

Ändock utgöres en mänsklig varelses största lycka av kontakten med andra mänskliga varelser och deras gemensamma strävan.

Allt som söndrar oss från våra medmänniskor är av ondo.

Klass, arv, adelskap, hierarki, ha alstrat alla slags social och moralisk smitta genom tvister och stridigheter som tillintetgjort stora delar av mänskligheten.

Känslan av överlägsenhet är ett slags andligt ekzem — ju mer du skrapar på det, dess värre blir det.

Demokratien, demokratiens sanna innebörd är den tillfredsställande känslan av mänsklig samhörighet. I denna finns ett lyckoelement, okänt av alla aristokratier.

Mäniskosläktets största siare insåg detta och grundade sin lära på kärlek som är sammanlevnadens kärna.

Det ligger en djup innebörd i vad Han sade, då bud braktes Honom, att Hans mor och bröder önskade tala vid Honom. En stor folkskara omgav huset. Han gick ut och sade, i det Han sträckte sin hand över skaran: "Se min moder och mina bröder!"

(Efter Frank Crane).

HALLBERGS
Kungl. Hovjuvelerare.
Bästa varor och billigaste priser. Skandinaviens största fabrik för *Juvel-, Guld-Silver-* och *Nysilverarbeten.*

Kerstin Lindahls BLOMSTERAFFÄR
Korsgatan 4, Telefon 8462
Rekommenderas!

Damstrumpor.
Svarta Merc. Bomull.
2 extra goda kvalitéer framhållas till
1^90 2^25
OBS.! Nedsatta priser.

STRUMPVECKAN
A.-B. Ferd. Lundquist & Co.
STRUMPAFDELNINGEN
tel. 19957.

Kvinnobyn i Schweiz.

Vid foten av Dent du Midi i kantonen Wallis ligger byn Champéry. Den har ett underbart vackert läge och är nästan uteslutande befolkad av kvinnor. Det finns endast ett par lägre ämbetsmän och en präst som representanter för "det starka könet". Ty ehuru flere män äro "hemma" här så uppehålla de sig blott kortare tider i byn, då intet lönande arbete där finnes för dem. Champéry är en fattig ort, och de magra små åkrarne kunna med lätthet skötas av kvinnorna, medan männen vid fyllda 16 år utan undantag utvandra till andra orter inom landet för att söka arbete. Kvinnorna från Champéry äro högväxta, kraftiga gestalter, väl de skönaste i Schweiz' alpbyar. De bära icke kjol och korsett utan knäbyxor och tröja och om huvudet en röd huvudduk, bunden med en viss smak.

I denna by finnes ingen polis! — är icke heller nödig. —

En av livets största och sublimaste upplevelser är att genom bevis efter bevis övertygas om att en människa är verkligt god.

*

Snille utan godhet liknar månljuset som lyser utan att värma; men godhet utan snille kan lysa och värma med solens livgivande glans.

Offentliga nöjen.

LILLA TEATERN.
Varje afton kl. 8 e. m.
Söndag två förest. kl. 7 o. 9.
En piga bland pigor.

Nya Teatern.
Varje kväll kl. 8:
Revyn.

Slottskogens Friluftsteater.
Direktion: Gerda Thomée och Carl Barcklind.
Varje afton kl. 8
Fästningsfångarne.
Tel. 12084 kl. 12—2.

Vita Bandet
Slottsskogen
MUSIK VARJE AFTON
av en avdelning ur
Göteborgs Symfoniorkester.

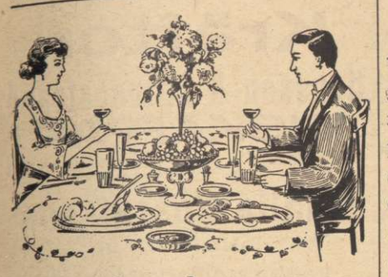

Var lunchar man bäst?

Eggers Sommarterass

Rich Konditori - Restaurant, Korsgatan 13, 1 tr. Tel. 107 79

Stora Teaterns Restaurant
Luftigaste och svalaste i staden
Tel. 3273

Vita Bandet
Kungsgatan 41 - Telefon 107 89

Vollmers Meeths, Thesalong

PALLADIUM

Göteborgs största och mest populära filmteater

De förnämsta programmen från världens största filminstitut och alltid den mest konstnärligt utförda musik

Biografteatern Palladium

i Göteborg, som efter sommarvilan nu återupptagit sin verksamhet och gjort en utomordentligt god start med den gångna veckans ypperliga program skådespelet "Martha Queeds synd", har för innevarande vecka utbytt allvaret mot skämtet och sammansatt ett rekordartat roligt program. Först bjudes på en av Max Fleischers frodiga "bläckhornsfantasier" med otaliga överraskande och lustiga poänger, varefter följer en ypperlig djurfilm "Snowky utan job" i vilken man gör bekantskap med världens trevligaste och förståndigaste apa samt några av hennes fyrbenta vänner. Slutligen kommer som själva huvudnumret ett lustspel i sex akter, betitlat "Johnny Bråttom", där efternamnet förråder icke blott hjältens läggning utan även det tempo i vilket den roliga historien utvecklar sig.

»Gubbens»
konserver rekommenderas.
Specialiteter:
***Gubbens** Ostronanjovis*
***Gubbens** Kalasbullar*

Foto-Artiklar
Kameror
Album
Olga Rinman
Framkallning
Kopiering
Förstoring
FOTOGRAFISKT MAGASIN
S. Hamngatan 49 Telefon 10698

Fickpängar till barn.

Ett utmärkt sätt at få barn att i tid förstå pänningens värde är att giva dem en månatlig fickpänning, med vilken de själva få lära sig att på bästa sätt hushålla och tillfredsställa sina önskningar. Detta att ha en egen kassa att sköta och redogöra för, stärker i hög grad barnets ansvarskänsla på samma gång det bringar en viss reda i barnets ekonomiska sinne.

Sålunda skall ett slösaktigt barn snart lära att inse det ofördelaktiga i att redan i början av månaden köpa upp alla sina slantar, i det att det sedan blir förvägrat att deltaga i de nöjen de mera sparsamma syskonen kunna bestå sig. För att metoden med fickpängar i detta fall skall verka effektivt, bör dock under inga förhållanden extra tillskott givas åt det slösaktiga barnet på de mera sparsammas bekostnad. Tvärtom skall just det kännbara i att få sitta över ett mycket åtrått nöje bliva den hälsosamma läxa, varigenom det lär sig att bättre taga vara på sina tillgångar en annan gång.

Viktigt är även, att i samband med denna hushållning, lära barnet förstå fördelen av den sparsamhet, som leder till överskott. Utgör fickpänningen exempelvis 2 kronor, bör man framhålla, hurusom barnet kan komma en del av sina dyrbarare önskningar närmare genom att av dessa 2 kronor spara låtom oss säga 25 öre varje månad. Härigenom lär sig barnet självbehärskning och att träna upp sin vilja för nåendet av ett visst mål — en aktion som ingalunda är utan betydelse för karaktärsdaningen.

Det finns föräldrar, som på ett annat sätt använda sig av barnens fickpängar i uppfostrans tjänst, i det att de låta dem betala böter för vissa försummelser av lättare natur, såsom underlåtenhet att avtorka fötterna, förbiseendet av serviett eller annan vårdslöshet vid matbordet. Sättet är säkerligen effektivt och väl på sin plats, där frågan ej gäller oarter av allvarligare natur, vilka naturligtvis kräva en helt annan behandling av föräldraledningen.

Ur föräldrasynpunkt är det slutligen av stort psykologiskt intresse att vid varje månads slut genom de då av barnen framlämnade redovisningarna se hur olika medlen använts, och hur olika de kunnat få dem att i respektive fall räcka till. Men det förutsättes naturligtvis än en gång såsom ett oeftergivligt villkor att först och främst far och mor äro inbördes solidariska och sedan gemensamt solidariska med *alla* barnen så att intet duggar vid sidan om till dem, som eventuellt skulle försöka att ytterligare fresta deras hjärtan och givmildhet. Full och omutlig rättvisa är det enda som härvid förlikar barnen med konsekvenserna av deras handlingar — och som i miniatyr ger den bild av tillvaron som de senare i livet skola återfinna i så många olika och förstorade former. *Erfaren.*

Barnens älsklingsrätt
MAKARONIPUDDING MED KÖTT

200 gr svenska makaroner, 1½ l. vatten, ½ msk. salt, 2½ dcl. mjölk, 4 hg. rester av kokt eller stekt kött, 1 lök (kan uteslutas) 1 knippa persilja (kan uteslutas) 2 dcl. köttspad eller efterbuljong. Till formen: 1½ msk. smör (30 gr.) 2 msk. stötta skorpor, 2 msk. riven ost. Beredning: Makaronerna sköljas och förvällas i kokande, saltat vatten en stund, men böra ej vara riktigt mjuka, då de hällas upp i durkslag för att få avrinna. Mjölken kokas upp, makaronerna ilägges och få sakta koka i 15 min. eller tills de äro alldeles utsvällda. Köttet skäres i små fina tärningar, löken skalas och hackas och persiljan sköljes, vrides i en duk och hackas fint. En eldfast form smörjes med hälvten av smöret och beströss med stötta skorpor. Däri lägges ett lager av makaroner i botten. Därefter lägges köttet, som beströss med den finhackade löken och persiljan och begjutes med några skedar köttspad eller buljong. Så ett lager makaroner igen o. s. v. tills formen är full. Över det översta lagret av makaroner lägges återstoden av smöret i flockar och stötta skorpor och riven ost ströss över. Gräddas i ordinär ugnsvärme ½ timme och serveras med smält smör.

SVENSKA MAKARONER ÄRO DE BÄSTA!

HÖSTEN STUNDAR!

Färga Edra urblekta gardiner, draperier och andra plagg med

NADCO HEMFÄRGER

Marknadens hittills oöverträffade och billigaste hemfärg. Fråga Eder handlande eller tillskriv
A.-B. NADCO, GÖTEBORG.

CITY **Skodon**
Bäst och största urval. Billigast.
51 Kungsgatan 51

I VARJE SVENSKT HEM
som vill följa dagshändelserna inom politikens, handelns, konstens och litteraturens område
läser man numera
GÖTEBORGS HANDELS- OCH SJÖFARTS-TIDNING

Gustaf Byrmans Enka
10 Korsgatan 10
Göteborg
Manufaktur-, Kapp- & Pälsvaruaffär.
Presentkort. Tel. 1913.

Det bästa tvättmedlet för fina och ömtåliga kläder är
Gummans Flingor

HVAR 8 DAG
"en verkligt förstklassig illustrerad tidskrift — — — —"
"— — med gedigen och fint kultiverad ton— — — — — —"
SÄGER DAGSPRESSEN
Bör ej saknas i något svenskt hem!
PRENUMERERA Å NÄRMASTE POSTANSTALT ELLER BOKHANDEL!

A.-B.
Herkules Skodon,
Kungsgatan 45. Tel. 1900.
Rikt urval. Billigaste priser.

I våra dagar talar man om konsten men gör den icke; i forna dagar gjorde man konst och talade aldrig därom.

TREVLIG *och* INTRESSANT
FÄRSKA NYHETER VÄRDEFULLT INNEHÅLL
GÖTEBORGS MORGONPOST
Den största morgontidningen

GYNNA VÅRA ANNONSÖRER!

27 AUGUSTI
N.E.J.

MÅSTE VI TVINGAS TILL LAGBROTT OCH SPIRALNÖD?
PROPAGANDA CENTRALEN N.E.J. GÖTEBORG

Ett för högt pris?

Ett kvinnoöde.

(2)

Under det jag allt mer och mer satt mig in i min nya ställning hade åtskilliga saker försiggått i mitt hushåll. John hade så småningom övergått till att bli ansedd som "fru B:s man". Mina barn hade haft olika barnsjukdomar. Hade dessa varit lätta, hade en skicklig sköterska skött dem i hemmet under iakttagande av alla ett sjukrums försiktighetsmått. Hade det varit något allvarsamt, i synnerhet med pojkarna, hade de skötts på ett privatsjukhus. Under den vackra årstiden, då jag ej vågat ta för långa ferier, hade jag skickat dem till någon lugn badort under uppsikt av en sköterska och en dam, vanligen en. släkting eller en f. d. skolkamrat till mig, som var tacksam över att på så sätt komma på landet.

Det var under att vi voro borta på en sådan sommarledighet, då staden var outhärdligt het, och mina nerver voro litet oroliga, som en själsskakning överväldigade mig. Plötsligt gick den sanningen upp för mig, att John ej alls arbetade, eller bara då och då, så att han tjänade nog för att ej be mig om spårvagnspängar och fickpängar. Men han bidrog ej till barnens underhåll, han betalade varken rum eller mat, han köpte ej ens sina egna kläder. Jag fann dem upptagna på hushållskontot, som fördes så ordentligt av min skickliga hushållerska. Då jag låg där i den mörka natten, gick det upp för mig den kväljande sanningen, att jag försörjde en man, en frisk, stark, begåvad man.

Stygga antydningar, som mina vänner låtit undfalla sig, stodo som tydliga handskrifter på vägen. Hur blind jag hade varit! Han hade helt enkelt blivit en del av det hushåll, jag höll för mina barn.

I dagningens grå ljus sände jag ett telegram till min far. Han kom och sade, att det var alldeles sant. Världen var ense med honom och med mig om, att jag gjorde stor orätt mot mina söner, mina präktiga ståtliga söner, då jag visade dem exemplet av en far, som "lever" på vad hans hustru, en kvinna, förtjänar. Hur kunde jag vänta mig, att det skulle bli män av dem med en sådan fader, som hade den förnämsta platsen vid bordet?

Och återigen valde jag det lättvindigste sättet. Jag skilde mig från honom.

Men jag hade räknat utan mina barn, som nu alla hade lämnat den första barndomen bakom sig. De ledo av skilsmässan från fadern, som fyllt det tomrum i deras hemliv, som deras mor lämnat efter sig. Han kunde lägga upp Maries hår utan att trassla till det så som barnjungfrun. Om kvällen berättade han underbara sagor i barnkammaren, medan mamma skrev i läsrummet. Han kände till de bästa bollplatserna i parken och han visste var ekorrarne gömde nötterna, man gav dem på asfaltgångarne. Vad bekom det barnen, om det var han eller modern, som betalade hyran? De saknade honom. Man kan ej tala om faderligt ansvar med barn, där far har varit som en solstråle i deras hemliv, isynnerhet, då hans enda synd består i något, som övergår deras fattningsförmåga — i oansvarighet.

Men ack, mina kära barnamödrar, andra människor utlägga kanske

(Annons.)

Propaganda Centralen
N.E.J.s BREVLÅDA

»A. L. trän landet.» Jaså, det står i en artikel i Svenska Morgonbladet av d. 19, att man i Amerika anser förbudet välsignelsebringande. Vet Ni då inte av vilken orsak den tidningen skriver så? Uppgiv Ert namn och vi skola upplysa Er. Vill Ni ha *vederhäftiga* uppgifter ur prässen, så studera de större dagliga tidningarna i Gbg! Där står nästan varje dag nya vittnesmål om vad man i förbudsländerna verkligen anser om förbudets »välsignelsebringande» verksamhet.

»Utlandsresa.» Sänd hans adress till oss och vi skola ordna om att hans röst ej går förlorad.

»Restaurangbesökare.» Vad gör det. Deras affischer verka ju enbart komiska på en plats, där de förskräckliga rusdryckerna serveras.

»M-Nejman.» Nej tack, vi vilja ej blanda in barnen i denna agitation. Svenska Missionsförbundets Söndagsskolekommittés upprop till sina »kära medarbetare» är det gamla vanliga salvelsefulla receptet, som är avsett att locka ovetande och lättledda fantaster. Vi söka tala till förståndets och envars egen frihetskänsla!

»Homöopat.» Professor Santesson har därom yttrat sig i Svenska Läkaresällskapet sålunda: »Efter införande av förbud blir det ett krigstillstånd mellan en ej ringa del av allmänheten och läkarna, varigenom kvacksalvare, homöopater och andra komma att ytterligare vinna terräng och folkets hälso- och sjukvård lida i stor utsträckning.»

»Ansvarskännande moder.» Ni tror, att förbudet skulle gagna Edra barn. Det beror på, att Ni inte satt Er in i, hur ett förbud verkar. Om Ni hört redaktör Vogts gripande föredrag i Cirkus den 8 d:s, skulle Ni ha klart för er, hur menligt det måste vara för barnens moral, att se huru mor och far syssla med hembränning och smygsupning, som de måste vara rädda att öppet visa. Ett sådant barn känner sig och sina föräldrar liksom stående utanför samhällets lagar. Tror Ni, att en sann mänsklig lycka kan vinnas av någon på sådana mörka smygvägar? Och det bör Ni komma i håg, att ett förbud alltid medfört och alltid kommer att medföra sådana, för barnen olyckliga följder. Vill Ni skydda Ert barn, så rösta därför NEJ!

»Kortklippt tös.» Varför inte? Varje bidrag i agitationen mottages med tacksamhet.

»Hemkär.» Är det bättre, att hustru och barn skola darra för varje gång någon öppnar dörren eller tittar genom fönstret. Smygbränning och lagöverträdelse är en ännu värre miljö att växa upp uti.

»Agitator.» Kyrkoherde Holm är så pass van debattör, att han mycket väl visste, att han *kunde* fått en trumf på hand — om ej professor Lundstedt passat på. *Men han passade på!*

»Förbudspolisaspirant. Ni frågar: »Får förbudspolis liksom Alexis Björkman under förbud *själv* avgöra i vilka fall han må beivra eller blunda för brott mot förbudslagen?» Mycket troligt!

»Barndop.» Gossen kommer att tacka er, när han en gång kan begripa, vilken uppoffring Ni gjort, då Ni uppskjuter dopet till den 28:de.

»Lilla Strömberg. Vem i all världen har nu inbillat er, att det erfordras sex kvinnoröster för att uppväga en mansröst. Nej! Nej! Nej! Röst för röst är parollen. Kvinnan är äntligen jämställd med mannen. Tala om det för alla andra!

Göteborg den 20 Aug. 1922.

PROPAGANDA CENTRALEN N. E. J.
Telefon: Namnanrop.

Sänd Eder TVÄTT till
Tvättanstalten Västkusten
Vegagatan 46, Göteborg. Tel. 1443.
Omsorgsfullt arbete. Snabb leverans

Köp svenska varor!

Holger Bille
TANDKLINIK
Vitfeltsplatsen 1 B. Tel. 19340. Göteborg.
(Mitt emot Engelska kyrkan).
Mottagningstid vard. 10—3, sönd. 11—12.
Specialité: *Löständer* alla slag. Guldarbeten, guldbryggor och guldstifttänder.
Resande kunna erhålla sina arbeten på dagen.

Vedförbrukare!
Då vedpriserna betydligt stigit bedja vi få påpeka att vi sälja fullt användbar blandved, huggen, sågad och hemkörd till 14 kr. pr kbm. eller c:a 50 kronor pr famn samt hel hämtad till 8 kronor pr kbm. eller c:a 28 kronor pr famn. Prima bok-, björk- och alved tillhandahålles allmänheten som förut.
GÖTEBORGS STADS VEDBYRÅ.

"Förmiddagspassen."

Kvinnornas Tidning har skrivit om kvinnliga präster, polissystrar, om mödrar och makor, tillåt nu mig att tala litet om min förmiddagspass!

Hon heter Lizzie och är något av det duktigaste jag haft i hushjälpsväg. Hon är ung, stor, grann och massiv, och hon kan klämma till i arbetet, så det är en lust och glädje åt det. Hennes stora passion synes vara snygghet. Snygg och proper är hon själv, och snyggt håller hon omkring sig.

Hon är mycket språksam, och det är litet av vad hon pratat, som jag nu gärna vill låta gå vidare till Kv. T:s läsare. Måtte de ta del av det med samma goda humör, varmed jag hörde på det! Det är lustigt, och det ger en liten inblick i den unga arbetarvärldens liv just nu.

— Vafför jag vill ha en sån här plass? säger Lizzie på äkta fruktansvärd Göteborgsutkantsdialekt till svar på min fråga och sänder, medan hon gör ett sekundlångt uppehåll i diskningen, en fundersam blick genom fönstret ut i universum. — Åh, man kan väl lessna på att gå ensam hemma hela dan. Man gifter sej och tror, att det skall vara sådant skoj — men *är* det? *Sällan!*

Hennes våta hand lyftes bekräftande och dallrar i luften.

— *Sällan! Fast* Anton är trevlig å snygg. Mycket snygg! Snygga kostymer och silkestrumpor —

— Silkestrumpor? upprepar jag en smula överraskad.

— Naturligtvis! bekräftar Lizzie. Det har väl *alla* unga karar nu för tiden. Har inte *fruns?* Kåss, *det* var då besynnlit. Se, snygg skall man då hålla sig. Och det *är* väl bra snyggt när en kar sitter i spårvagnen och *händelsevis* kastar upp det ena benet över knäet och silkestrumpan syns? *Jag* säjer alltid till Anton: Om du är snyggt klädd, så kan ingen se *vad* du är. Du kan lika så väl vara en grosshandlare eller en engelsk låd som sinnessjukvaktmästare —

Diskningen fortgår därefter en stund under tystnad med Lizzies tankar tydligen starkt upptagna av något problem. Plötsligt säger hon:

— Ja, *snygg* är Anton, men eljes är det inte mycket med honom. Han är så liten och klen och ömtålig — som ett *ägg*, frun! Han kan bara äta riktigt fin mat, fint vitt bröd med tjockt med smör på och bästa kallskuret, och det sitter han och plockar i sig som en liten fågel! Men *jag* äter helst en stek, ja, jag äter vassom hälst, vått och tått, och sött och su't, och Anton säjer *var* lägger du't?

Lizzies ansikte återspeglar den häpna förvåning Antons funderingar ingiva henne och hon upprepar:

— *Var?* Tänk att fråga *var!* En stark frisk människa som jag!

— Ja, medger jag, Lizzie ser verkligen ut som själva hälsan.

Men då stiger åter hennes våta hand ur diskbaljan till protest.

— *Såtillvidaja!* Men se nerverna! Jag är nervsjuk — väldigt nervklen!

Jag skjuter in en fråga, hur denna åkomma yttrar sig.

Lizzie ser på mig med en bekymrad och grubblande blick under det att hennes ansiktsmuskler dra ihop sig och åter jämnas ut under det ansträngande tankearbetet.

— *Yttrar* sej? upprepar hon i sänkt, hemlighetsfull ton. Se, det är just *det* den gör! Jag blir *arg*, ser frun, och jag vill skälla, jag vill skälla på folk — *högt!* Vad skäller du för, människa? säjer Anton. *Lev* inte, svarar jag, du *vet*, att det är sjukligt, så vådligt nervsvag som jag är —

Har ni några barn, frågar jag för att slippa uttala mig om de märkvärdiga nervösa symptomen.

Barn? Lizzies uttrycksfulla ansikte förråder att frågan bereder henne stort och odelat nöje, och åter gör hennes kraftiga hand livliga protestdallringar högt upp i luften. — *Barn?!!* Närå, vi aktar oss! Länge och väl! Vem kan hålla snyggt, om det finns barn? Närå, dom är för väl kända! Vad gör dom?? Jo, dom lägger smörgåsarne i soffan med smöret nere i plyschen — närå, *närå*, det får allt vara för våran del för se *snyggt* det är just vad både Anton och jag vill ha —

Hon hejdar sig och ser upp.

— Ja, frun, jag har det ju så bra, Anton är snäll och lätthanterad och snygg och lönen är inte dålig och vi har röd plyschmöbel och allting, men *ändå* är det inte något skoj att vara gift — närå, allt annat men inte det! Det är alldeles som att vara *nånna!* Ackurat! Mamma sa alltid: Jag gifte mej inte förrän jag var trettiosju år, och aldrig en dag för sent var det! Och *tänk* då, frun, på en annan som yrade åstad när man var bara tjugofyra! — Men tjyven och hunna bara man har hälsan och arbete, så går det — jorå, vad det går!

Och Lizzie hugger i med diskningen igen.

Ungmor.

Vackra Gångmattor.
Platsens största sortering.
— Lägsta priser. —
A.-B. Carl Johnsson,
KUNGSTORGET.

De Damer
som önska moderna, bekväma förstklassiga skodon till möjligast lägsta priser köpa hos
Hedströms
Södra Larmgatan 11.
Linnégatan 11. Karl Gustafsgatan 57.

Hur inspirationen undfås.

Gounod kunde endast komponera, när han befann sig i en viss grad av extas, varur naturligtvis ingen fick taga honom. Om han var disponerad, arbetade han mycket och uthålligt. Hela hans nervapparat befann sig därvid i högsta spänning. Om någon störde honom, kände han till och med fysiska plågor. G:s fru var en gång nära att förlora hans kärlek, emedan hon kom in i hans rum för att söka en fingerborg, medan G. satt vid flygeln och komponerade.

Meyerbeer var raka motsatsen: kall, avmätt och stel satt han framför sitt instrument som en handelsman framför sina böcker. Icke ens i hans minspel kunde man spåra den minsta skymt av rörelse. Om han stördes eller kallades ut, rynkade han inte ens pannan eller yttrade något hårt ord. Hans musikaliska tanketråd avklipptes ej, även om ett avbrott i hans arbete inträffade.

Bellini, Normas tonsättare, måste vara kär för att kunna arbeta. När han skapade de ljuva melodier, som gjort hans namn berömt över världen, var han alltid förälskad över öronen.

Hans motsats var Rossini. Denne kraftigt anlagde man fick sina lyckligaste idéer, när han låg på ryggen i sin säng och han kunde på detta sätt ligga och arbeta hela dagen. Han behövde varken papper eller penna, ty han ägde ett beundransvärt musikaliskt minne. Han sjöng en hel akt och när han var färdig, steg han upp och nedkastade i hast sitt opus på papperet. Detta sätt att komponera störde ibland grannarna. Medan Rossinis rykte ännu ej var stadgat i hans fädernesland, bodde han en gång på ett hotell vid Comosjön, och bragte alla sina grannar formligen till förtvivlan genom sin ihållande sång, så att värden till sist måste be honom att inskränka sina "övningar" av hänsyn till de övriga gästerna.

Auber behövde ända in i sena ålderdomen några glas champagne, när han skulle komponera.

Wagner kunde endast då skapa något värdefullt, när han såg idel sammet, atlas och spetsar omkring sig. Dessutom måste hans dräkter och möbler antyda den tid, till vilken han förlagt sin dikt.

Även några tonsättare i den lättare genren hava haft sina egendomligheter.

Lecocq måste sålunda hava folk omkring sig för att komponera, på järnbanan, i badet, på bergspetsar, i regn på gatan, ja, en gång till och med i en tandläkares mottagningsrum.

Offenbach kunde endast få idéer på våren och blott i närheten av havsstranden. Enligt hans egen utsago misslyckades allt, som han under annan tid på året och i annan omgivning sökte skapa.

Ångbageri-A.-B.
ROSENLUNDS
BRÖD
försäljes i J. A. M. A.-B., Åsen & Jordhammars och Arlas mjölkförsäljningslokaler. Tel. 6026, 7071.

Inom 5 minuter
försvinner den häftigaste huvudvärk eller de plågsammaste nervsmärtor, om en Germosankapsel intages. Angenämaste och mest ofelbara medel, utan skadliga biverkningar. Finnes å apotek i askar à kr. 1,70. Begär endast
GERMOSAN

Om den tyske generalen von Bonin berättas följande anekdot:

Generalen, som var allt utom väl försedd med timliga håvor, hade en hel rad av giftasvuxna döttrar, vilkas "placerande" vållade honom stora bekymmer. En dag inställde sig hos honom det turkiska sändebudet Aristarchi Bey och framställde en förfrågan om den lyckan kunde förunnas honom att bliva generalens svärson.

Generalen, övertygad om att den turkiske diplomaten var muselman och sålunda hyllade månggiftet, utbrast förtjust:

— Så gärna så. Hur många av mina döttrar önskar ni?

— Jag är kristen, anmärkte friaren i reserverad ton.

— Det var verkligen skada, förklarade generalen med uppriktig ledsnad, men i alla fall bättre en än ingen!

En sak
som tusenden och åter tusenden vet, och alla böra veta är att YVY-tvålen är den enda toalettvål, som är rätt framställd med tillhjälp av alla till buds stående medel; ett överraskande resultat har uppnåtts och alla hygieniska fordringar äro tillgodosedda. Vid dagligt bruk av Yvy-tvålen ha legio personer givit lovord om densamma såsom den bästa toalettvål de ännu använt.
Yvy-tvålen säljes i varje affär i hela landet.
Österlin & Ulriksson,
Kem.-tekn. fabrik, Ystad.

Medicinsk Hårbehandling jämte rationell huvudmassage och medicinska huvudbad med och utan elektricitet.
Ansiktsbehandling, Manicure Pedicure.
MIA LILJEFORS
Ex. massös
Carl Gustafsgatan 16. Telf. 154 20

A.C. SVENSSONS KNÄCKEBRÖDS-BAGERI GÖTEBORG ETABL. 1866 HYGIEN. KONTROLLERAT O. G. HJORT AF ORNÖ

DAMER, SEN HIT!
Championering med frisering utföres för 2:75 Hårbehandling för mjäll och håravfall med elektriska strålar eller vibration, 10 gånger 15 kr. Brudar klädas billgt. Ansiktsbehandling. Hårarbeten, även eget hår omarbetas, hämtas efter tillsägelse. Elever emottagas.
Andrées Damfrisersalong
(Inneh. Anna Smitt). 2:a Långgatan 32.
Tel. 42259. Närmaste spårvägshållplats: Värmlandsgatan.

Vårda håret!
om det är sjukt eller friskt och använd
ZIWERTZ' Extrait Vegetal
bästa hårkonserveringsmedel. Finnes till salu hos frisörer och i parfymaffärer samt hos Kungl. Hovleverantör *Ziwertz' Eftr. i Göteborg.*
Lorensbergsgatan 7. Tel. 1098.

NU INKOMMET,
till dagens lägsta priser:
Handvävda, färgäkta Bomullstyger, stor sortering. Ylletyger, Viyella, Flaneller, till klädningar och blusar. Blekta och oblekta Vävnader, bästa fabrikat, med stor rabatt å stycke. Prima kulörta Skjorttyger, Möbeltyger, Gardiner, Borddukar, Bolstervar, Sängtäcken, Linnevävnader, Handdukar och Duktyger, bästa kvalitéer. Lahmans Herr- och Damunderkläder. Strumpor. Snörliv. Näsdukar. Förkläden. Prima Bomulls- och Ullgarner.
Bertha Anderson,
15 Korsgatan 15

BESTÄLLNINGAR
mottagas i
Bokbinderi,
Skrädderi,
Tricotstickning m. fl. yrken
Torgkorgar,
Papperskorgar,
Piskrotting,
Borstar,
Sjukstöd & Sjukbord
Knyppeldynor å Knyppelpinnar på lager
Vanföreanstaltens Yrkesskola
Tel. 236, 11510

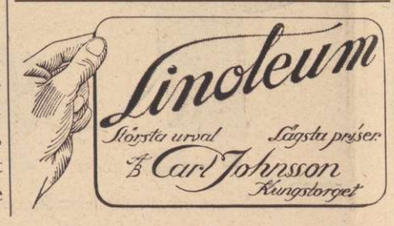

Kräftor
inkomma nu varje dag i
Fiskhallen Grönsakstorget
till billigaste priser.
Tel. 5438, 5436. Filial Bazar Alliance 15324

Varför plågas med dåligt kaffe, då Ni kan få Swalanders kaffe? Butiker: Kungsg. 17, Korsg. 13, Bazar Alliance. Prova redan i dag!

Kräftor.
Hansson & Silfverstrand
FISKAFFÄR
Bazargatan 8. — Tel. 9580, 15380

Amalia Gustafssons
Saluhallen 21—23
förstklassiga **Charkuterivaror** rekommenderas. — Tel. 1976.

ARLA MJÖLK
Distribution på glasflaskor.
— Tel. 8578, 3699 —
ARLA MJÖLKSERVERING
Drottninggatan 13. Tel. 9096.

BREVLÅDA.

Agnes H—m. Örebro. Omskrivna nummer kunna mycket väl erhållas separat. Se i övrigt första sidan!

J. J—e. I denna sak torde vara lyckligast att var och en får låta sitt eget samvete avgöra.

Ingrid. Manus får återhämtas.

Fru C. B. Alingsås. Vi instämma fullkomligt i era synpunkter och tacka varmt för intresset.

Leverantör. Provmedicinen förbindligast bekommen. Men tyvärr kunna vi icke uttala oss om effekten, då ingen av red. haft den för densamma avsedda opassligheten. Dock — vem vet vad en ruskig höst kan bringa!

Observator. Liksom varje tidning med självaktning består sig även vår med ett litet praktexemplar till tryckfelsdemon, som genom sin verksamhet irriterar de mera känsliga läsarne, förbittrar livet för korrekturläsaren och sätter hennes nerver på de hårdaste prov. Tryckfelsdemonen smusslar icke blott in tryckfel i spalterna utan förvänder även när hån är riktigt i humör korrekturläsarens ögon, så att de läsa rätt vad som står galet.

Ert förslag att i varje nummer rättelse skall lämnas för korrekturfelen i närmast föregående nummer förråder, att ni icke känner till tryckfelsdemonens illistiga och gäcksamma natur. Han *tillåter* inga rättelser, utan förvandlar dem lekande lätt i ännu mer nervuppskakande tryckfel.

Här ett ex.!

En tysk tidning skrev några hänförda ord om en läkare och *ville* presentera honom som världens förnämste *Kehlkopf* (struphuvud) specialist. — Vad tror ni tryckfelsdemonen satte dit i stället? Jo, *Kahlkopf* (flintskalle) specialist. Och i "rättelsen", som skyndsamt infördes, stod *"Kohlkopf"* (kålhuvud) specialist. Skräckslagen uppgav redaktionen den ojämna striden och avstod från vidare rättelser. Alldeles som vi.

Åhörare. Vi äro icke experter på området, men ha för oss, att det är mera världsmannamässigt, att vid ett tillfälle som det berörda stiga upp och buga än att sitta med händerna i byxfickorna och nicka tack. Detta även i en föreläsningslokal i Göteborg, som, det veta vi ju alla, från huvudstadshorisonten ter sig som den mörkaste landsort.

Trafikant. Det måste komma. Förhållandena skola själva framtvinga det.

---

denna sak på ett annat sätt, i synnerhet om ni är en framgångsrik kvinna, vars bana är ägnad att väcka fiendskap och avund. Skvallret smög sig över min tröskel, hur väl jag än försökte vakta den, och rykten utan grund nådde mina barns öron. "Styvfar!" Hur det ordet genljöd i mitt hem — detta hem, som jag dag och natt strävat att måna om för mina små, vilka nu så plötsligt vuxit upp till tänkande, känsliga unga varelser.

Ett nytt värv låg framför mig. Jag måste återvinna vad jag förlorat: mina barns kärlek och förtroende. Aldrig har en älskare bemödat sig mer än jag gjorde under de följande månaderna. Under åratal hade far och mor bytt roller i vårt hem. Jag hade varit den alltid öppna börsen; deras far hade varit deras sällskap i smärtsamma ögonblick liksom i glädjens timmar. För att vara med mina barn måste jag nu avstå från alla mina personliga sällskapsnöjen, från alla sammankomster, som jag deltagit i med intresse för min framgång i affärerna. Min närvaro bland barnen var nödvändig för att ej ge någon näring åt stygga rykten. Jag var som en fånge på hedersord, som för sin fångvaktare måste avlägga räkenskap för varje timme, som han tillbragt borta från fångvaktarens ögon. Men det var ej barnens avoga hållning, som kom mig mest att lida. Det var en oförklarlig känsla av förlust, som plötsligt bemäktigade sig mig. Under alla dessa år hade barnen ej vågat vända sig till mig annat än för att få pängar. De hade ej vågat störa mamma i hennes arbete. Någon annan hade tillvunnit sig deras kärlek och förtroende, och nu fattades jag av en förfärlig avundsjuka. När Marie vände sig till tant eller till hushållerskan för att få det råd och den hjälp, som jag så gärna ville och även kunde giva, gick något genom mig liksom ett tvåeggat svärd.

Nu då jag hade tid att ägna åt mina barn, nu då min ställning i affärsvärlden var så säker, att jag kunde njuta av mitt hem, hade dessa barn intet annat att bjuda mig än några smulor av tillgivenhet. Eller åtminstone syntes det så under en tid. Sedan — med samma ihärdighet, och allvar och bemödande, som förvärvat mig erkännande i affärerna — återvann jag mina barns förtroende och kärlek.

Sålunda gingo några år, fyllda av träget arbete och bemödande att sätta unga fötter till rätta på stigen till framgång, och sedan kom belöningens dag. Den man, som så plötsligt blivit bannlyst ur mitt liv, visade sig på dess avlägsna horisont som en framgångsrik man. Somliga påstodo, att skilsmässan från mig och avlägsnandet från hans barn hade stålsatt honom. Andra sade, att han hade gift sig till pängar och startat på nytt. Men jag *visste* det. Han hade gift sig med en kvinna, som åstadkommit det, vari jag hade misslyckats — hon hade gjort en man av honom.

Det skulle vara fåfängt att beskriva för en kvinna, hur deltagande hon än må vara, och hur lätt hon än må fatta det andliga Getsemane i vilket jag rörde mig och hade min varelse under de dagar jag kom till insikt därom. Åter och återigen har världen kallat mig och jag har besvarat kallelsen. Mina barn ha vädjat till mig, och jag har kommit. Men alltid under de tysta nattvakorna finner jag mig likväl vandrande bland hjärtskuggorna i detta Getsemane.

Den dag, som i dag är, komma mina präktiga pojkar hem från universitetet till modern, magneten. Andra mödrar avundas mig en förtjusande dotter, som ej tycks ha något annat mål i livet än att göra sin mor lycklig. Min affärsställing är säkrare än någonsin. Världen smickrar mig, ty den påstår, att jag gjort så mycket för mitt köns praktiska framåtskridande. Men till natten — till natten, då vet jag, att jag skall glömma allt det där och endast se den man, som den där andra kvinnan har gjort. Inför, vad hon åstadkommit, äro alla mina framgångar, som frukter från Döda Havet. Kvinnosjälen inom mig ryser och vacklar. Min lysande bana är som en vitmenad grav av en kvinnas själ — död!

Tänk, om jag tagit hand om min mans svaghet såsom om mitt självförsörjningsproblem!

I våra dagar är det alltför lätt för en kvinna att få anställning i affär. Jag vågar påstå, att det är alltför lätt för familjelivet, den husliga renheten och folkets moraliska ståndpunkt.

För många år sedan ursäktade en man sig för sin synd med att fråga: "Skall jag taga vara på min broder?"

Samma fråga bör en hustru och en moder göra nu för tiden, men med den skillnaden, att de säga: "Skall jag taga vara på min man?"

Låt denna glimt i det innersta djupet av en affärskvinnas liv bli svaret därpå!

(Ur The Ladies' Home Journal.)

HÄLSOVÅRD.

Solljuset har en utomordentligt läkande kraft ifråga om sår. Det verkar icke blott bakteriedödande och desinficerande utan ökar även blodtillflödet till det skadade kroppspartiet, något som påskyndar läkningen av såret. Samma inverkan har den upptorkning av såret, som solljuset framkallar. Man bör gå till väga med en viss försiktighet, börja med kortare bestrålningar och sedan utsträcka dem längre, allt eftersom huden vänjer sig vid solljuset.